

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrto leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Našim bralcem!

Novo leto nastopi letos »Slov. Gospodar« v novi obliki, tega uči vsacega bralca današnja številka in na nas je samo to, da povemo kaj o tej novi obliki njegovi ter še more biti to, da navedemo uzroke za-njo. Tudi doslej, v svojih 25 letih, »Slov. Gospodar« ni imel vselej tega lica, kakor v zadnjih letih svojih, ali če je svoje lice tudi izpremenil kedaj, bilo je to samo v malem, v črkah, v katerih se je tiskal, ali pa iz početka v lastniku. Iz kraja namreč »Slov. Gospodar« ni bil v lasti »katol. tisk. društva«, ampak izdajal ga je dr. Matija Prelog ob svojem, z veliko težavo, iz golega rodoljubja, samo po dve številki v meseci.

To pa ni trpelo dolgo, samo par let in od njega je »Slov. Gospodar-ja« vsprejelo »tiskov. društvo«, ustanovljeno navlašč iz tega namena, da pomore ubogemu, smemo reči, lističu na noge. S tem, da človek izdaja kak slov. list, pač nima in če govorimo v obče, ne išče tudi nihče dobička, najmanj pa »katol. tiskovno društvo«. Da-si je bila cena listu doslej v primeri s stroški, ki jih terjata tednik, jako nizka, vendar je bilo »katol. tisk. društvo« dodalo še glavnemu listu svojemu redno po dve prilogi, »cerkveno« in »gospodarstveno«. To je stalo društvo mnogo denarja in uredništvo mnogo truda, ali to je marsikdo prezrl, češ, da je to stvar, ki je ali pa ni, torej brez posebne koristi.

Vsled tega in še bolj iz ozira na to, da se postavi »Slov. Gospodar« tudi po svoji zunanji obliki v vrsto boljših listov, odločil se je odbor »katol. tisk. društva« za novo, sedanjo obliko lista. Stroški mu bodo zato veliko večji, vendar pa je storilo »tiskovno društvo« še v tem drugo stopinjo ter je listu znižalo ceno in tako, da se list sam nikoli ne more splačati; njegova naročnina ne dosega stroškov za-nj. Za-nje mora skrbeti ravno »katol. tisk. društvo« samo in v sklepu, da se listu vendar-le zniža cena, leži že tudi to, da hoče društvo

le korist našega slov. ljudstva in s tem kaže najbolje svoje rodoljubje, nesebično rodoljubje, ne išče pa ne hvalé, ne dobička.

Kaj pa prinese »Slov. Gospodar« poslej svojim bralcem? Le to, kar sodi za slov. ljudstvo naše in na vse strani, kar bode mogoče, v najbolji obliki in v največji razliki. V »uvodnih člankih« pokaže slov. ljudstvu, kaj ali kako bi bilo dobro, če se vpelje ali tudi odpravi v našem cesarstvu, v naših deželah, v naših okrajih in tudi v občinah naših. V tem oziru noče in tudi ne prikrije nikoli ran, ki jih nosi v sebi, bodi že naše cesarstvo ali dežela ali tudi kraji, vselej pa tako, da pokaže tudi zdravilo za take rane. Rezati samo ali, kar je tisto, mahati »s krepelom« po nasprotnikih, liberalcih, nemškutarjih, ne pa ob enem tudi poučiti, ne nasprotnikov, pač pa naše ljudstvo, da se jih varuje: tega »Slov. Gospodar« ne mara, to prepušča rade volje drugim, katerim dela to veselje.

»Cerkvene stvari« povejo pa že same, kaj da so in kaj najde v njih veren kristijan. Mislimo, da nam bode mogoče v tem delu lepih in spodbudnih reči podajati našim bralcem v izobilji. Enako bode v »gospodarstvenih stvaréh«. Kar prinesemo v tem delu, to bode vse prav le za slov. gospodarje, za slov. gospodinje in sodimo, da v tej reči ne zaostanemo za nobenim drugim listom. Na to obrnemo tudi še posebej vso svojo skrb in nadejamo se tudi, kakor že doslej, pomoči od strani slov. mož, katerim je kaj do napredka naših kmetov.

»Dopisi« naši bodo iz vseh strani naših slov. dežel in čem več jih dobimo, tem raji jih priobčimo in hvaležni bomo našim bralcem, ako jih dobimo od njih samih. Najbolje znamenje nam bode to za to, da »Slov. Gospodar« ne hodi zastoj njim v hišo. Da bode v »političnem ogledu« tudi poslej veliko in taci reči, katerih je vedeti človeku dobro, ako mu je za to, da svet izpozna, to ne bode tudi poslej nam najmanjša skrb. In kaj še čemo reči o našem »poduku in kratkem času«?

Za to imamo že pripravljenih mičnih pripovedk in pravljic in prosimo še tudi naše bralce, naj se nam pripošlje, kar utegne tudi drugih zanimati.

»Razne stvari« bodo naposlednje v resnici razne stvari, novice iz domačih pa tudi iz drugih krajev in lepo prosimo, da se nam pripošljejo take novice v prav obilni meri. Ako so one v kakem kraju že tudi znane, tem bolj pa so zanimive one potlej za bralce v drugih krajih. V »oznanilih« priporoča pa »Slov. Gospodar« reči, ki so našim bralcem koristne, ne vsprejme pa se nobeno, ako se sumi, da ni pošteno. Zato pa je »oznanilo« v našem listu že tudi priporočilo.

»Slov. Gospodar« bode torej tudi v svoji novi obliki list za slov. ljudstvo, za slov. gospodarje. On ne išče lastne koristi, želi pa prinesiti jih veliko v hiše naših slov. gospodarjev. Da bode tacih hiš in torej tudi koristi poslej prav veliko in na vse strani po naših slov. krajih, to želi iz srca, na to dela krepke moči

»Slovenski Gospodar«.

Govor dr. L. Gregoréca.

(V državnem zboru dne 16. decembra 1891.)

I. Visoka zbornica! Jaz ne govorim dnes o številkah finančnega zakona, ampak porabim to priliko, da izgovorim nekoliko besed o političnih razmerah v Avstriji in sicer s svojega jugoslovanskega stališča. Gospoda moja! Inozemstvo gleda zadnji čas na nas z veliko pozornostjo in rabsodbe iz teh studij čitamo sem ter tje v časopisih. Lansko leto je izdal tako delo Pavel Dehm v Monakovem pod naslovom »Oesterreich-Ungarn im reichs-deutschen Lichte«.

V tej jako zanimivi knjigi naletel sem tudi čuden izrek, katerega je storil l. 1852. princ Albert od Saksonija-Koburga-Gote, in slove: »Avstrija bode še le država postala«. Pisec sodi, da velja ta izrek še dandanes. Žal, da mu jaz moram pritrditi. Naša država še vedno ni postala takšna država, da bi se čutili v njej vsi narodi srečne in zadovoljne. Več, kakor 40 let, se borimo za tako obliko države, da bi se brez nadvladja, brez pritiskanja in brez nasilstev vsakemu narodu dalo to, česar mu je treba za obstanek in razvoj. Posamezne dobe dolgotrajnega tega boja zaznamljevali so krvavo. Vi-harni leti 1848 in 1849 sta odpravili stare razmere, absolutistični centralizem ministra Bacha je bil uničen pri Magenti in pri Solferinu; naslednji konstitucionalni centralizem ministra Schmerlinga pa so pokopali pri Sadovi. A tudi sedajni sistem duvalističnega dvojnega centralizma, sistem nemškega in madjarskega nadvladja in teh dveh jezikov državne predprave ne bode obveljal.

Gospoda moja! Ne bojte se, da Vam podam zgodovino duvalizma, samo naslonim se naj v svojih izjavah na-nj in sicer tako, da rečem: Temeljna ideja duvalizma je ta, da je osnovati dve jednotni državi, v jedni naj bi imeli Nemci nadvladje, v drugi pa Madjari, v jedni bodi nemščina, v drugi madjarsčina državni jezik. Ta ideja postaja vse bolj in bolj neizvedljiva, ker je ni združiti s koristimi celokupne države. Pustimo na Ogersko na strani in govorimo o tostranski polovici države naše! Pripoznati je takoj, da vzlic triindvajsetletnemu naporu še vedno nimamo jednotne nemške in centralizovane države. Slovanske opozicije ni mogel udušiti niti rezki Giskra, niti brezozirni Auersperg, niti premeteni Taaffe, in kakor dosedaj, izjalovijo se tudi v bodoče vsi poskusi te vrste vsled zavednosti in vzajemnosti narodov slovanskih. Mi vsi, gospoda moja, in tudi

Poljaki, ne maramo nikakega nadvladja, nikakega pritiskovanja in izsesovanja, ampak popolno ravnopravnost.

Da bi duvalizem ne žulil nenemških in nemadjar-skih narodov preveč, zato se je ustvaril člen 19. drž. osnovne postave in pa ogerska o narodnostih. Da ste te dve postavi kedaj prišli v veljavo, ne bilo bi toliko odpora proti duvalistični obliki države in vzdržala bi se bila dalje, kakor ji je sojeno sedaj. Ali te dve prostavi niste prišli nikdar do veljave. Giskra in Auersperg se nista brigala za to in njega ekscelenca grof Taaffe vrže le najsilnejšim in najnadležnejšim prosilcem v redkih in dolgih presledkih kako drobtinico.

Gospoda moja! Nemška in liberalna stranka se je bojevala več let, kar najostreje mogoče, proti ministru Taaffe. Mislil pa, da mu je delala krivico. Grof Taaffe je prav za prav samo napis nekoliko spremenil, sicer pa je tiral tisto obrt nadalje, samo dosti spretnjeje in bolj premeteno, kakor so to liberalci umeli kedaj poprej. Z nekaterimi navidezno konservativnimi obljubami in pod pretvezo, da bode dognal spravo med narodi, privabil je nemške konservativce in slovanske narodnjake, ali upravno osobje, zlasti pa ministri njegovi, delali so lepo mirno za liberalizem in za germanizacijo. Nemških konservativcev najsrečnejša želja, verska šola ni smela priti niti v razgovor, narodnjakom pa se nujno priporoča umerjenost in samozatajevanje za zdravilo, torej nekako duševno gladovanje.

Cerkvene zadeve.

Studeneec sv. Maksimilijana v Celji.

Naš premilostljivi knezoškof dr. Mihael Napotnik so še kot ravnatelj c. kr. zavodu za višjo vzgojo duhovnikov na Dunaji z neprekosljivo marljivostjo spisali življenje sv. Viktorina, škofa Ptujkega, cerkvenega pisatelja in mučenca. Ali pri vsem mnogoletnem trudu se jim ni posrečilo, varno določiti kraj, v katerem je umrl sv. mučenik, še manje Viktorinovo rojstno mesto. V tem oziru smo Celjani vse srečnejši. Mi nimamo zaznamljevanega le onega srečnega torišča, kjer je po kapucinskem vzročilu tekla zibelka našemu nebeškemu priprošniku, sv. Maksimilijanu, škofu in mučencu, zanesljivo določen je tudi kraj, kjer je ta goreči ozhanjevalec sv. vere svojo mučeniško kri prelil. V življenji svetnikov, katero so pokojni knez in škof Anton Maritin Slomšek izdali leta 1854 pod naslovom »djanje svetnikov Božjih«, bere se v II. delu str. 433 o sv. Maksimilijanu to-le: »Še kažejo na mestu, kamor je njegova sveta glava padla, lično kapelico in pod kapelico studeneec sv. Maksimilijana.« Ravno to poročilo potrjujejo tudi Slomšekov naslednik, pokojni prevzvišeni knezoškof Jakob Maksimilijan Stepišnik z redko navdušenostjo v svojem nemškem igrokazu: »Maximilian« natisnjenem v Mariboru l. 1878. Naš najslavnejši kronist ali zgodovino pisec, prečastiti gospod apostolski protonotar in stolni dekan Orožen v Mariboru poročuje v svoji najnovejši Celjski kroniki*) stran 121 pod naslovom: »Die kleine Kapelle St. Maxmilian mit der Wunderquelle«, da se je mali studeneec na južni strani cerkvice sv. Maksimilijana v Celji od nekdaj častil za oni zvir, ki je nastal na mestu, kamor je padla odsekana glava sv. škofa Maksimilijana. Rajni opat Celjski Matija Vodušek dali so leta 1869 to starodavno kapelico razširiti, v romanskem slogu dozidati in prav lepo na presno zmalati. Postavili so v tej kapelici namesto starega lesenega, nov kameniti oltar, pred katerim so si dali sezidati poseben žrf ali rakvo, v katerej zdaj po-

*) Prezanimivi knjigi je naslov: »Das Bisthum und die Diöcese Lavant III. Theil. 1. Das Archidiaconat Saunien. 2. Das Dekanat Cilli; von Ignaz Orožen. Cilli 1880.

čivajo že od goda sv. Lucije l. 1872. Na nasprotni strani, globoko pod omenjenim oltarjem, je pa oni »čudodelen studenec«, ki je sedanjemu rodu vse premalo znan. Pokojni opat Vodušek dali so ves ta studenec prav lepo obzidati, s tlakom od marmorja in z odtokom prevideti, a ko je potem rajni Lasnik prek ali poleg tega milostnega studenca stavil svojo usnjarsko fabriko (sedaj brambovsko vojašnico), so neprevidni delalci ta znameniti studenec do malega zasuli. Ljudje so že mislili, da je studenec sv. Maksimilijana vsahnil ali nehal izvirati. Prav takšno kazen zaslužil bi bil nehvaležni rod, ki se je tako malo zmenil za slavne spomenike svojega sv. rojaka.

Novi opat Celjski, prečastiti gospod France Ogradi, o katerem smemo reči, da jih »gorečnost za hišo Gospodovo ujeda«, spomnili so se tudi tega čudodelnega studenca sv. Maksimilijana. Ukazali so ga iztrebiti in do dobrega osnažiti in očistiti. In čuj, predno je delalec prišel studencu do dna, šinila je že čista studečnica iz precej globokega vodnjaka. Ko je bil potem studenec sv. Maksimilijana popolnoma očiščen, dali so gospod opat lino ali okno k studencu z lepimi vrati zakleniti, da častitljivega studenca odslej nihče ne bo mogel onečediti ali oskruniti. Ključek do studenca skranjuje se odslej v Zagrebu bližnje cerkvice sv. Maksimilijana. Kdor bo hotel odslej iz tega studenca vode zajemati, moral se bo poprej za ključek do studenca oglasiti pri cerkveniku ali mestne farne ali pa te podružne cerkve. Želeti bi bilo, da bi se našel dobrotnik, ki bi dal ves ta zanimljiv studenec za sgraditi z lepo pregrajo od kovanega železa, da ne bi živina zamogla preblizu zvirka priti. Takšno omrežje vzbujalo bi pa tudi večje spoštovanje do tega sv. Maksimilijanu posvečenega studenca, ki že zdaj nosi latinski napis: »Fons decollationis s. Maximiliani«, a utegne v kratkem dobiti še napise v Celjskih občevalnih jezikih. Naj mi nihče ne ugovarja, da mu ni znano, da bi se z vodo iz tega studenca bil kdo dandanes čudežno ozdravil. Takšnemu le odgovorim: Ali pa imamo tudi toliko vere, da bi bili mi čudežev »vredni«? Vse je mogoče le tistemu, ki veruje, veli Kristus pri sv. Marku (9, 22). Vsekako je pa studenec sv. Maksimilijana po svoji starosti in svoji zgodovini vse časti vreden kraj. Pater N.e.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Ožbalt pri Dravi 5 fl., Kozje 5 fl., Polje 15 fl., Sv. Lovrenc na Dravskem polju 8 fl. 42 kr., Sv. Vid pri Valdeku 2 fl., Braslovče 13 fl. 58 kr., Fram 9 fl. 7 kr., Sv. Jakob v Slov. gor. 16 fl. 70 kr., Sv. Venčesl 20 fl., Podgorje 10 fl. 60 kr., Reichenburg 17 fl. 74 kr., Loka 5 fl., Sv. Martin pri Slov. Gradu 7 fl., dr. Jož. Muršec, konz. svet. 5 fl., cerkev sv. Alojzija v Mariboru 3 fl., Sladka gora 5 fl.

Gospodarske stvari.

Kokoš in zelenjad.

V obče je znano, da kokoši razven žita tudi še posebno ljubijo zeleno pičo. Kokoši, kojim je pot na pašnike, livade in travnike odprta, ki imajo tedaj trave v izobilju, rade nesejo in kakor mnogokratna skušnja uči, dajo več in boljših jaje, kakor kokoši, katere ne pridejo nikdar na pašo.

Ako prav tega ne povzroči samo trava, ampak tudi nebrojne žuželke, gliste, polži in črvi, ki imajo v njej svoja skrivališča, vendar, pravim, je dognana stvar, da je zelenjad velikega upliva na ves notranji razvoj kokošij, na jajca, na njih obilost in število.

Vendar ni vsaka zelenjad iste moči, niti nima iste

posledice. Najbolj prija kokošim divja ali tako zvana poljska salata. Priporočati je tedaj, če je mogoče, tako salato vsake 14 dni v kak prostorček na vrtu zasejati, da se od zgodnje pomladi do pozne jeseni kokošim lahko ponudi. Kokoši poplačajo nam obilno ta majhen trud s svojimi jajci. Razven te salate je tudi priporočati: rezva (endivija), perinje navadne pese, različna plevelj, kakor mlečec (osat), regrat, dalje perinje bele pese in mladega zelja. V zgodnji pomladi ponudi se naj kokošim mlada trava, po zimi pa se naj položi več peščic na drobne kose razsekanega korenja ali pa pese na mesta, kjer ne morejo zmrzniti, in kjer jih kokoši najdejo.

Če ti pa zelenjadi ne dostaje, daj jim peščico krompirja, katerega si mehko skuhala in drobno zazmečkala. Ako pa daješ svojim kokošim samo zrnje, tedaj mora medljevati, enkrat daj koruze, potem pšenico, potem zopet ječmen itd. Da je tudi, kar je na mizi preostalo, kakor meso, jetra, razna sočivja in druge take reči kokošim v prid, to je v obče znano. V obrambo svoje misli in svojega nasvetovanja navedem še nazadnje izgled, in ta glasno govori za mojo stvar. Nek mož na Nemškem (Demmer), ki radi izvrstne vzgoje svojih kokošij sluje daleč po svoji domovini, je uvidel izbornu korist zelene piče pri kokoših, ter začel svoje kure rediti z raznovrstno zelenjadjo in travo, kmalu so se začele na to javiti dobre posledice takega postopanja: jajca so se pomnožila. Kokoš, ki mu je prej samo 143 jajc na leto znesla, nanese mu je, ko jo je začel po našem receptu pitati, od 22. novembra l. 1890 do 25. novembra 1891 250 jajc. Tedaj kolik napredek! V pošte se še mora jemati, da ta kokoš od 21. marca do 11. junija ni nobednega jajca znesla, ampak samo mladiče valila in vodila, a vendar toliko število jajc! Ta mož, ki je po našem receptu začel svoje kokoši rediti, imel je tedaj jaje v izobilju, vrhu tega pa še tolsto pečenko!

Zoper influenco.

Veseli sem se že bil na vesele božične praznike; ali človek obrača, Bog pa obrne. V četrtek mi je bilo tako hudo, da sem mogel v posteljo; glava in vsi drugi udje so me silno boleli, bil sem, kakor natolčen, celo noč sem močno trpel, brez vsacega spanja. Kaj je storiti? mislim si, ter vzamem knjigo znanega naravozdravnika župnika Kneippa in poiščem, kaj svetuje zoper »influenco«. Berem pa ondi: »Umij si vsako uro celi život z mrzlo vodo in pij čaj iz pelina in kadulje (žavbenk), po drugem ali tretjem umivanju se začneš močno potiti, in to je znamenje, da bolezen odide«.

To vestno storim in že takoj drugo jutro, hvala Bogu in blagemu gosp. župniku Seb. Kneippu, zdrav ustnem; se ve, da sem še bil slab, ali kupica vina in nekaj pečenke me hitro okrepečata. Pomniti je, da se umivanje s capo in mrzlo vodo mora v eni ali najdalje v dveh minotah v topli sobi vršiti, potem pa smukni v toplo posteljo, ter se dobro odeni. Priporočam o tej priložnosti tudi vpisanje k društvu sv. Mohorja, katero bode prihodnje leto med drugimi, tudi izdalo »Kneippovo knjigo«, ter je to pravi zaklad, in naj ne manjka pri nobeni hiši!

Jože Mavrič, nadučitelj.

Pesja steklina.

»Dne 18. aprila t. l. napadel je stekel volk blizu mesta Črnovice v Bukovini mnogo ljudi, kakor so javili nekoliko dni po tem dogodku časniki. Žal, bila je to resnica, kar se sicer vsem novicam časnikarjev ne more pripoznati. Med po steklem volku napadenimi in ranjenimi, bil je tudi dr. Jos. Strobel, profesor na vseučilišču v Črnovicah.

Znano je čitateljem »Slov. Gosp.«, da se tudi v

naših krajih čuje vsako leto o pesji steklini, če tudi se hvala Bogu malokdaj dogodi, da bi stekli pes — volkov vsaj pri nas nimamo — ogrizel tudi ljudi. Vendar strah pred steklino, to še vse premalo poznano boleznijo, je splošen, in zato menda ne bode napačno, če izpregovorimo tudi o pesji steklini, ter o pomoči zoper njo danes nekoliko besedi. O znamenjih stekline pri psu ter o njenem razvijanju, obrambi itd., čitaj v knjigi »naše škodljive živali«, opisal g. profesor Fr. Erjavec, izdala družbo sv. Mohora l. 1880, na strani 16 i. d. Danes pa hočemo le o tem govoriti, v kateri meri je ta bolezen nevarna za človeka, ter kako je mogoče se nje ozdraviti.

G. prof. dr. J. Strobl lečil se je proti tej bolezni po načinu znanega francoskega zdravnika Pasteur-ja, ter je potem, ko je ozdravel, objavil svoje dogodke, občutke in izkušnje od časa, ko ga je stekli volk ogrizel, do dobe popolnega svojega ozdravljenja, v listu »W. landw. Zeitung« ter piše o tem blizu tako-le:

Bilo je 18. aprila 1891; vračal sem se iz poldrugo uro od Črnovic oddaljenega mesteca Sadagóra. Zmračilo se je vže, ko idoč mimo hiše necega židovskega popa, ugledam precej veliko žival naravnost proti meni teči; mislil sem, da je kak pes. Prej pa, kakor mi je bilo mogoče, se živali ogniti, čutil sem vže nje toplo žrelo na svojem desnem lici med tem, ko me je z desno tace zgrabila za levo ramo. Hitro ji segnem z desno roko v žrelo, zgrabim spodnjo čeljust, pri čemer mi je eden zob predril dlan, ter potegnem žival raz sebe. Vse to zgodilo se je v trenotku, in žival odbeži. Za spodnjo čeljust zgrabil sem jo zategadelj, ker sem se še o pravem času spomnil, da je leta pomična in le na ta način rešil sem lastno čeljust, da mi je žival ni zdrobila. Razen mene napadla je žival še več, kakor dvajset drugih ljudi; kmetje so jo koj za volka izpoznali, in nazadnje ga kmet, katerega je volk težko ranil, ubije z gnojnim vilami.

Prihodnji dan, bila je nedelja, preiskali so mrtvega volka, ter spoznali, da je bil stekel. Deželni glavar grof Pace je odločil, da morajo vsi, ranjenci na zdravljenje v kako zdravnišnico po vže omenjenem načinu francoskega prof. Pasteur-ja. Ker se najbližja taka bolnišnica nahaja v Bukareštu na Rumunskem, zato deželna vlada telegrafičnim pótom profesorja Babes v Bukareštu, direktorja tamošnje bolnišnice, vpraša, je-li mu mogoče, bolnike v svojo bolnišnico vsprejeti, k temu direktor pritrdi rade volje. Vsled tega odpotuje vže v ponedeljek večji del bolnikov v Bukarešt med tem, ko se jaz napotim tje še le en dan kasneje. Nekoliko ranjenih ostane še osem dni v Sadagori, in nam potem sledi; le ena žena, katera je bila tako težko ranjena, da ji ni bilo mogoče potovati, ostala je v Črnovicah.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 14. januarija v Beračah in na Bregu v Ptui. Dne 18. januarija v Kapelah, v Marenbergu, v Gorenji Radgoni, v Petrovčah in v Tilmiči.

Dopisi.

Iz Rogatca. (Zahvala gospoda državnemu poslancu dr. Gregorčcu.) Ker se je vsled peronosopore pridelalo le malo vina in je zaradi kužne bolezni pri goveji živini in svinjah vsak sejem v Rogaškem okraju prepovedan, godi se ljudem za novce jako trdo in mnogo gospodarjev pri najboljši volji ne more o pravem času davkov plačevati. Kaj to pomeni, vsakdo vé. Občina, »Donačka gora« je toraj sklenila prositi po gospodu poslanci dr. Gregorčcu finančnega ministra, naj se v tej občini vstavijo javne dražbe, ter se ne tirja, davek

dokler ne bodo sejmi zopet dovoljeni, ter pristavi še posebej, da to, kar za Donačko goro, velja tudi za celi okraj. Gospod državni poslanec se je podal takoj k g. finančnemu ministru in mu je prošnjo za celi okraj izročil. Preden je preteklo 14 dni, že je dobila c. kr. davkarija ukaz vstaviti vse eksekucije. Hvala toraj našemu poslancu, ki je vedel prošnjo tako izvrstno podpirati!

Od Velike nedelje. (Napisi.) Pred nekaterimi dnevi sva se z g. P., obč. predstojnikom in načelnikom krajnega šolskega sveta, peljala po okrajni cesti od Ormoža proti sv. Tomažu skoz Lešnico in Ključarovec, kar nenadoma zagledava na levi strani, na neki hiši napis »Gasthaus zum Kaiser«. »No, kaj pa je to?« začudi se moj tovariš, »ali so tukaj Nemci?« Ali res je to vredno, da se človek začudi taki bedariji; kolikor mi je kraj znan, njih v tistoj občini ni čez deset, ki bi nemški znali, nobenega pa, ki ne bi slovenski razumel, ali ni toraj smešno, da se v takem kraju, kjer je cela okolica slovenska, narejajo nemški napisi? Toraj Ključarovanje, če že je Vaš krčmar g. M. tako neumen, da ne razume, da to ni prav, kar ima on nad vratni obešeno, idite k njemu in si naročite, kar Vam diši, pa recite mu, naj si on svoj nemški napis, če ga še nikakor noče vničiti, prenese v sobo, pa ne v sobo za goste, ampak v svojo spalnico, naj se ga tam raduje, kolikor se mu zljubi, zunaj pa naj ga nadomesti z narodnim, s slovenskim, ki ne bo sramotil cele tamošnje okolice. Naj se ne boji, če morebiti na vsako tretje leto pride tukaj en Nemec mimo, da ne bi znal k njemu, saj ima navadno poleg napisa tudi smrčkov vejico, znamenje krčme! Slovenci, pišimo in si dajmo delati v se napise, kateri to potrebuje, slovenske, ne zaničujmo naše prelepe mile slovenščine.

Iz Ruš. (Kmetško bralno društvo) naše je priredilo dne 26. decembra 1891 svoj deseti občni zbor. V prostornih dvoranah našega slovenskega krčmarja g. Novaka zbral se je odbor in mnogo gostov. Gospod predsednik pozdravi najprej dobro došle mu goste, raztolmači s priprostim a iz srca izhajajočimi besedami velik in važen pomen našega društva iz zakliče končno z zbranimi gosti presvitlemu cesarju Francu Jožefu grohoviti trikratni »živio«. Potem se je igrala znana dramatična igra »Štampilhar mlajši«. Igralci, če ravno priprosti ljudje, pokazali so očitno, da jim ne gre samo težavno telesno delo od rok, ampak da umejo tudi svoje duševne moči prav in dobro uporabljati. Veselo ploskanje in občna pohvala bili sta jasen dokaz, da je igra poslušalce, med katerimi moram posebno omeniti cenjeno ruško gospodo, prav iznenadila. Po igri stopili so gg. pevci na oder in nam prav milo zapeli nekaj krasnih slov. pesmij. Ko se je vspored izvršil, začeli smo se prosto veseliti in pevci zapeli so nam še večkrat kakšno narodno, ter nas na ta način razveseljevali. Tako smo bili skupaj dolgo v noč. Med gosti pogrešal sem bližnje naše sosede n. pr. iz Šentlovrenča, Puščave, Lembaha, kar me je res malo žalostilo. Mislim, da ni imel na ta večer nikdo posebnih opravkov in pošteno veseliti smemo se tudi o praznikih. S temi besedami pa nikakor nočem sosedov žaliti, ampak izraziti hočem željo, da bi nas prihodnjič počastili. Skupaj se veselimo, skupaj se navdušujemo za naš jezik in naš narod, kajti s skupnim delovanjem bode nam mogoče doseči zaželeni cilj, ki nam je: blažiti narod, bistriti mu um in zbuhati v njem narodno zavest, da se iztrga iz rok krutega sovražnika, ki ga hoče ugonobiti.

Od Laškega. (K petindvajsetletnici.) Nam Slovincem na Spodnjem Štajerju je znano, da obhaja z novim letom »Slov. Gospodar« že svojo petindvajsetletnico. Ne bodemo naštevati zaslug omenjenega slov. polit. časopisa; ampak želimo samo, da bi tudi naprej

pogumno se zoperstavljal sovražnikom slov. krvi. V vezilo njemu, mu obljubimo, da se hočemo tudi mi bojevati za vero in narod. Res je, da smo bili dosedaj mlačni ter malomarni; a toliko gorečnejše se hočemo zanaprej držati starega slov. gesla: »vse za vero, dom, cesarja«. Hvala Bogu, jelo se je svitati tudi med nami. Slava njim, ki so k temu kaj pripomogli! Danes se pa zopet obračamo do naših voditeljev s prošnjo, da naj nas tudi v bodoče vodijo s svojo premišljenostjo. Veselje je slišati, da se Slovenec zaveda, da skuša ostreiti neznošni jarem svojih nasprotnikov. V ta namen zbira se Slovenec v društva, da z združeno močjo več opravi. Tudi na Laškem imamo Ciril-Metodovo podružnico, katera nas bode branila pred potujčevanjem. Znano pa je, da nasprotnik nima tolike moči, ako ni on tudi gospodar, da se ljudstvu ni treba v nobenem oziru njemu uklanjati. Radi tega sklenimo osnovati si posojilnico, da co demo vsaj pri njej sami gospodarili, ter sami odločevali v vseh rečeh. Gospodi voditelji, izpeljite to reč! — Hvaležni Vam bomo!

Iz Brežiškega okraja. (Občinske volitve.)

Leta 1892 se bojo zopet vršile občinske volitve, pri katerih bojo imeli zopet naši nemčurje dosti posla, posebno v Kapelah; tam že gotovo stari šulvereinovec zbira svojo vojsko, da si za tri leta želodec napolni. — Na kmetijskem polju nas je božja roka prav po očetovo blagoslovila, tako da želodec ne bo sile trpel in je letos kruh za kmeta bolj obrodil, kakor za gospode, ker je bila ozimina močno pognjila. Vsakega misli tarejo, kje dobiti denar za vsakdanje potrebe, in za davke, in druge stroške. Lepi vinogradi so preminoli, novih pa s čim pričiti? Od slavne vlade se zastonj nič ne dobi, še za denar ne vsakokrat. Res vlada je na Bizeljskem naredila trsnice in poskusne vinograde ali to je v prvi vrsti hasnilo tamošnjim prebivalcem, kar je očitno. Tudi štajarska dežela je naredila trsnico v Pišecah na posestvu g. barona Moscona, in zdaj prireja ravno temu nemškemu baronu poskusni vinograd v najslabeji zemlji tako, da plača dežela za prekanje zemlje 15 kr. štirjaški meter, in tudi drugi velike stroške bo pri tem dežela imela. Kaj stane trsni komisar, kje so delavci, kje je potlej gnoj, in kdo bo imel od tega prvi dobiček? Tisti nemški baron, ki je tamošnjim prebivalcem že mnogo ran vsekali. On bo imel čez 10 let čisto pravilni vinograd, ki mu ga mora dežela prepustiti. Ali pa ne bi mogel baron Moscon si sam vinograda narediti? Gotovo ležje, kakor pa kak ubogi seljak, in tudi je bilo mnogo boljših prostorov, da bi jih bila dežela prevzela za trsnico. Iz tega se vidi, kako je deželni odbor naklonjen kmetijstvu. Kako si naj kmet pomore, ker ga povsod gospod prehaja, in dežela pomaga le gospodom, ne pa kmetu, ali tudi le gospod plačuje deželne doklade? Vidite, kako pametno je bilo, da niste tistega g. Moscona volili za deželnega poslanca kmečki skupini, kakor se je nam ponujal! Tačas bi mu še morali gotovo kaj druga narediti, ne samo novega vinograda. Prošeni ste gospodje deželni poslanci, da se nekoliko pobrigate za trsnico v Pišecah in nje zdatne račune. Nekaj jako podobnega se je godilo tudi z državno trsnico na Bizeljskem.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svitli cesar se je podal v ogersko glavno mesto ter je v torek, dne 5. januvarija sklenil ogerski državni zbor po želji grofa Szapary. Za-nj se vrše nove volitve v meseci februariji. — Deželni zbor dolenje Avstrije se posvetuje o novih

občilih ali napravah za voznje na Dunaji. Ne rečemo, da mu gre to urno od rok, da-si je v njem liberalna, nemška gospoda v večini. — Grof Taaffe si s tem, da je privzel v vlado ministra iz nemške in liberalne stranke, ni pridobil te stranke, ampak ona tērja od njega, naj izpusti iz vlade grofa Schönborna pa grofa Falkenhayna, ker sta »črna« t. j. verna konservativca. Doslej pa še grof Taaffe ne kaže nič kaj volje za to. No, kar še doslej ni, ostane pa mogoče.

Štajarsko. Nemški liberalci dobijo v Gradci zopet dela, kajti voliti jim bode za notranje mesto poslanca v državni zbor; dosedanji dr. pl. Derschata, iz vrste nemških nacijsalcev, je bil v drž. zbor prišel zoper voljo »starih« liberalcev in tudi sedaj dela stranka »mladih« na to, da pride kateri izmed njih do poslanstva. — Nemški šulverein ima še več sreče, kakor je zasluži, kajti pokojni liberalce in profesor na c. kr. vseučilišči v Gradci, dr. Edvard Lipp mu je zapustil nad 100.000 gld. Ranjei profesor je bil tudi v deželnem zboru in se ve, da vselej zoper koristi slov. prebivalcev naše lepe dežele. Ostal si je torej v tem zvest do smrti svoje.

Koroško. Kakor kaže, hoče minister za uk in bogočastje, baron Gautsch, ostati zvest svoji obljubi ter je občinam Sv. Jakob v Rožni dolini in Tolsti vrh dovolil, zoper voljo c. kr. dež. šolskega sveta v Celovci, slovenski pouk v njihovih domačih šolah. Želeti je samo, da se obrnejo vse slov. občine do njega z enako prošnjo, ali to ne bode lahko, kajti več občin ima v svojem zastopu nemškutarje v večini, tem pa je enaka prošnja, kar je srakam duh po smodniku. — Obč. odbor na Jezeru je poslal slov. poslancem v državnem zboru zahvalnico za njih krepko podporo v rečeh, za katere prosi — doslej pa v Celovci vselej brez uspeha — že toliko let slov. ljudstvo pri visoki vladi.

Kranjsko. Pri občnem zboru »katol. polit. društva« v Ljubljani je bilo uni dan jako veliko udov in jim je drž. poslanec, korar Klun razložil med drugim vprašanje, zakaj so in ostanejo nadalje slov. poslanci v »klubu konservativcev«. Vgovarjal mu ni v tem nihče, pač pa so pritrdjevali na glas njegovi besedi. — Dovoljenje za novo železnico iz Ljubljane po Dolenjskem do Straže in do Kočevja sta dobila knez Auersperg in baron Schwegel ter se prične delo za-njo že prihodnje spomladi. No besedij je bilo že do volje o njej!

Primorsko. Nekaj mladih Lahov ali tacihi ljudij, v katerih teče slov. kri pa jih je tega sram, divjá nekaj časa sem hudo zoper tamošnje Slovence, posebno pa v Gorici. Te dni pa jo je eden izmed njih grdo naletel; ime mu je Godina in je tedaj pravi pravcati Lah. On je bil napadel urednika »Nove Soče« ali ta ga je »lopnil« po glavi in vrhu tega ga je še tožil pri sodnji. Godina pa sedaj lahko »gode« šest dni »laški« v zaporu.

Tržaško. V Trstu biva veliko Slovencev, nad 20.000 jih je gotovo, okolica pa je skorej brez izjeme slovenska in vendar jim je Lah v občinski hiši »za gospoda«. Ne pripovoši se tu slov. ljudstvu niti kaka ljudska šola in v zadnjem času še tudi ne slov. pridiga v cerkvah. Da oktobra lani je bila taka v stolni cerkvi, ali na pritiskovanje mestnega zastopa je ondi prenehala in škofijstvo jo je prestavilo v cerkev sv. Antona, toda Lahom še je tudi, kakor se kaže, na poti. Taka je »laška maniera«.

Istersko. Na otoku Lošinj pripravlja se novo zdravišče, na zemljišči nadvojvoda Karla Štefana. Lepše in bolje bode neki, kakor je v Opatiji.

Hrvaška. Kako gospodari Madjar z deželnim premoženjem, kaže pač jasno njegova zadnja kupčija. Ogerska vlada je bila lani že »pod roko« prodala nek hrvaški gozd za 28 milj. in ko so hrv. listi prišli tej kupčiji na sled, dala je vlada vendar-le gozd ceniti in

glej, na 3:34 milj. Ko pa je prišel gozd na dražbo, dobilo se je za-nj 4:25 milj. Da ni prišlo do dražbe, bila bi hrv. dežela za 1½ milj. na izgubi!

Ogersko. Državni zbor v Budimpešti je svitli cesar ali kakor čejo Madjari, kralj razpustil s prestolnim govorom ter je v njem tudi povedal, zakaj da se je to storilo. — Dr. Schopper, škof v Roznovi, povdarja v svojem pastirskem listu, da je dolžnost katol. poslancev delati v drž. zboru na to, da se ne krati, kakor doslej po gostem, katol. cerkvi pravica do nje premoženja in učnih naprav.

Poljsko. Govori se, da postane pl. Bilinski predsednik v železničnem drž. svetu na Dunaji. Ako je to resnica, tedaj je, kakor za liberalno levico minister grof Kuenburg, tako sedaj za »poljski klub« novi predsednik »božičnica«. Kje pa ostane potlej božičnica za »klub konservativcev«?

Vunanje države.

Rim. Navada je liberalcem, da vsako leto poženejo par kratki novico po svetu: o »slabem«, »nevarnem« zdravju sv. očeta Leona XIII. Čudno je letos, da tega niso storili, pač pa smo brali, da so že »sv. oče krepki in zdravi«. Daj Bog, da je tako!

Italijansko. Tako je rekdo v kateri deželi za življenje in imetje nevarno, kakor ravno po Italiji. Izlasti pa so »roparji« na glasu iz otoka Sicilije. Sedanja vlada jim stopa sicer trdo na prste, ako jih dobi, ali ravno to je redko. Zatrjuje pa se, da so roparji v nekaterih višjih krogih in še jako »štamani«.

Francosko. Predsednik republike, Sadi-Carnot, je o novem letu govoril dokaj hrabro besedo: »Republikanska vlada čuje za pravice in vzročila francoskega ljudstva, v tem pa sluša tudi na glas miru in sloge narodov«. Kdo bi ne čutil pri teh besedah, da Carnot trka na ruske topove! No tako k malu pa še jih pač ne slišimo.

Belgijsko. Delalsko vprašanje je v tem kraljestvu najbolj pereče, ker jih živi ondi veliko pri težkem delu, pa malem plačilu. Veliko pa je tudi jih brez vsega zasluzka. Pajek pa prede v želodci najhuje mreže!

Angleško. Da-si letos tudi tamkaj ni veliko zime, vendar pa se bere veliko o polomih bark na morji, največ so jih krivi viharji, v časih pa zadene tudi katera na drugo ter jo položi v »mokri grob«. — Gladstone, vodja liberalne stranke, je obhajal o božiči svoje 82. rojstno leto in je neki še prav krepak in čil na umu svojem.

Nemško. Mestni zastop v Berolinu, glavnem mestu Nemškega cesarstva, pritožuje se, da vojaki, stoječ na straži v mestu, preradi streljajo na ljudi, če jih le-ti podražijo iz šale. To utegne biti resnici, toda ali ljudje ne vedó, da imajo vojaki puške nabite? — Nekaterim se dozdeva, da vladar starodavne Bavarije, princ Luitpold, ne gleda rad v Berolin, k nemškemu cesarju. To sklepa se pa letos tudi iz tega, da iz Bavarije ni bilo nobenega princa o novem letu v Berolin.

Rusko. Kakor je znano, je bila na Ruskem lani slaba letinja in v marsikaterem delu široke države oglašuje se sedaj glad. Kar pa je še huje, goljufije se vršé dan na dan v uradnih in tudi pri žitu in moki, katero nakupi car ter jo pošlje na kraje, kjer je lakota. Tako so tovej 500 železničnih voz, naloženih z moko, zajeli ter so na njih našli mesto moke — pesek, pepel, smeti. ... Kako je taka goljufija mogoča!

Bolgarsko. Francoska vlada si je nakopala nevoljo s tem, da je térjala od Bolgarov, naj vsprejmejo nazaj sitnega pisca, ki so ga izgnali iz Sofije — zavoljo sitnob, katere je možic ondi uganjal zoper sedanjo vlado.

Bolgarska vlada tega noče storiti, francoska pa, ali naj zavoljo takega sitneža potegne meč?

Tursko. V Carjem gradu je umrl angleški poslanik White. Pri pogrebu pa niso videli ni francoskega ni ruskega poslanika in to je sultanu zamrzelo, kajti White je stal pri njem visoko, to se pravi: sultan je izpoznal, da ste francoska in ruska vlada gledé na Turčijo enih misli a ne tistih, kakor angleška. Zato bode sultanu treba gledati, da ne ostane sam, brez zaveznikov.

Afrika. Abisinjski neguš ali vladar, Menelik je poslal posebnega poročevalca v Pariz in v Petrograd in iz tega se sodi, da je neguš sit italijanske polente ali če govorimo brez podobe, italijanske sile. Doslej je namreč zaveznik kralja Umberta v Rimu, ali to mu ne ugaja, zato prosi pomoči od francoske in ruske vlade. Ako je dobi, potem lahko da italijanski vladi brco, češ, da ga je ni strah.

Azija. V Teheranu se snuje ustaja zoper vse ljudi, ki niso domači, ampak iz Evrope, to pa zavoljo — tobaka. Tamošnja vlada je namreč dala kupčijo s tobakom društvu v roke, pri katerem so sami Evropejci in to domačim ni po volji. — Tudi na Kitajskem še je nevarnosti veliko za tujce, izlasti še za krščanske prebivalce. Težko, če bode vlada kos močni burji, ki se vzdiguje zoper tujce.

Amerika. V Gootlandu, državi Kansaški, osnovali so društvo za narejanje dežja. Kakor se poroča, ponesle so se lani društvu poskušnje prav dobro ter so večkrat »s streljanjem« priklicali dež na suho, zevajočo zemljo. Nad 100.000 fl. pa so izdali za to. — »Amerikanski Slovenec« je prenehal, bojda zato, ker je urednik zbolel. Drugim pa se dozdeva, da je sploh bil ta list le — amerikanska vaba.

Za poduk in kratek čas.

Ne poskušajte več takó!

(Priplevka iz Savinjske doline. Zapisal F. Kresnik.)

Ko sta naš Božji učenik in sveti Peter po svetu hodila, iz teh časov pripoveduje se mnogo mnogo o njih, kako sta tu pa tam čudeže delala in s tem ljudem dobrote skazovala. Eno tako pripovedko vam hočem tudi jaz, dragi bralci, povedati, kakor sem jo slišal sam od šaljiviga možaka. Torej pa le poslušajte!

Bilo je lepo jutro začetne vigredi. Bilo je takrat vigredno jutro ravno tako lepo, a morebiti še lepše, kakor je sedaj. Škrjanček je vzdigoval se v zrak, krožeč in žvrgoljujoč svojo premilo lepo in Bogu hvalo dajajočo pesem. Vse je oznanjalo lepo jutro in še lepši pomladni dan, kojega se veseli in raduje vsaka stvar, po besedah pesmi:

Pomlad mila
Odklenila
Svoj veseli nam je raj.

Solnce je ravno vzhajalo iz-za izraelskih gor, ko se podasta Božji učenik in sveti Peter po ravnem polju, kakor pravi lepa pesem:

Stoji, stoji tam Judovsko polje,
Po polju Kristus in Peter gre.

Počasi sta se pomikala Božja popotnika med prijaznimi pogovori dalje, kakor zopet pravi pesem:

Po potu se pogovarjata,
Vsaki svojo povdarjata.

Konečno zmanjka polja in popotnika jo kreneta na vkreber, po lepih izraelskih hribih. Više in više pomikalo se je pomladno solnce v sveti deželi in delalo prekrasno lep dan, kakoršnjega si moremo le misliti na jutru, v sveti deželi. Pomladne cvetlice so se prekrasno razcvetale in vse je kazalo radost in veselje, po besedah pesnika:

Cvetje klije,
Zlahtno dije.
Zeleni že vrt in gaj.

Naša popotnika sta stopala že utrujena po strmih potu dalje; vroče jima je jelo prihajati in tudi žeja ju je začela mučiti; pa nobenega studenca ni bilo nikjer blizu. En čas hodita še tako dalje, a slednjič dospeta na vrh prijaznega in lepega hriba. Utrujena sta že bila in tukaj je bilo, kakor nalašč za počitek. Na vrhu stalo je namreč lepo, košato drevo in pod drevesom je izviral hladen in bister studenec; pod drevesom, v lepi senci, pa so bile narejene klopi za počivanje. Tukaj sta sedla Kristus in Peter ter se napila mrzle vode v hladni senci. Prelepo so začeli na drevesu prepevati krilati pevci, po besedah pesnika, ki pravi:

In zapeli
So veseli
Ptički svojo pesmico.

Zopet drugi tako lepo poje:

Pojte, pojte drobne ptičke,
Razpodite vse megličke,
Da bo s'jalo solnčice
Na moje drobno srčice.

Tako sta tedaj počivala naša potnika. Pa začel jima je tudi notranji prijatelj praviti, da bi rad kaj imel, ker samo voda ni za življenje.

Ne daleč proč, na lepi livadi izraelski pasli so pastirji ovce in jagnjeta. »Veš kaj!« reče Mesija Petru, »idi in prosi pastirje za jagnje, naj ga spečeva in se nasitiva, da moreva potem dalje.« Za jagnje prositi je že malo preveč, reče Peter, pa ker si mi rekel Ti, šel bom, naj bo, kar hoče. Res gre prosit in ga prinese, zakoljeta ga, zanetita ogenj in ga spečeta. Kako sta ga pekla, tega ne vem. Ko je bilo pečeno, začneta obedovati, pa reče Kristus: »Nobene kosti mi ne smeva zlomiti, temveč jih tukaj na en kup polagajva!« Zdaj, ko sta bila nasičena, pobere božji Učenik kosti in ostanke skupaj in jih vrže med čredo, in glej čudo! Zopet je jagnje iz njih, kakor poprej.

To storivši gresta pa na prej. S strahom so se začudili in strmeli so pastirji nad tem čudežem. Nekaj časa se čudijo in premišlujejo, potem pa reče najstarejši: »Zdaj, zdaj bomo mi lahko vedno dobro živeli; zda pa že vemo, kako se potem zopet jagnje ali ovca oživi, če se prav enkrat že meso poje.« Hitro tedaj zakoljejo nekaj najlepših jagnjet, zakurijo veliko kurišče in začnejo peči, da je kar veselje in prijeten duh.

Ko je vse lepo pečeno, napravijo veliki obed.

Bili so veseli,
Da so juckali in peli.

Ko se dobro natepejo in najedo, pobere najstarejši ostanke in kosti skup, kakor je prej Kristusa videl in jih zažene med čredo, da so se ovce kar splašile; pa ojoj, kosti so obležale, kakor so padle. Kdo popiše strah in grozo pastirjev pri tem prizoru! Preplašeni stojijo, nekaj urnopetcev jo udere po potu za Kristusom in Petrom.

Ta dva pa sta šla počasi naprej in bila sta seveda že daleč. Ko božji Mojster vidi pastirje za seboj sopihati, obstane in jih prijazno vpraša, kaj bi radi. S trepetajočim in zasopihanim glasom pripovedujejo pastirji vso reč, od konca do kraja, in rečejo nazadnje: »Preljuba krščanska človeka, v imenu Božjem vaju prosimo, pomagajta nam, če vama je mogoče, saj vidita, da smo siromaki, prevarjeni in goljufani, da sami ne vemo, kako!«

Smehljaje se vrneta poslanca božja s pastirji nazaj. Ko pridejo do črede, zbere Kristus zopet kosti in ostanke skupaj, in jih vrže med čredo in zopet — čudež, spremenile so se v jagnjeta, kakor v prvo. To storivši reče pa Učenik: »Ljubi moji, ne poskušajte več tako!« To rečši gresta spet od njih naprej. Jaz mislim, da pastirji tudi niso več potem kaj tacega poskušali.

Zdaj pa sem, dragi bralci, s svojo pripovedjo pri koncu; če se vam je kaj dopadla in če ste jo radi poslušali in brali, vam povem še morebiti kedaj katero. Koncem pa rečem: ljubi moji bralci in bralke, tudi vi ne poskušajte vsega, kar od drugih vidite, zakaj sedaj ne hodita več Kristus in sveti Peter po svetu.

Smešnica. »Ljubi oče«, piše sin iz mesta, »ljubi oče! Jaz se želim ženiti. Nevesta je dobro dekle, pa premoženja nima nič. Tudi jaz še nimam gotove službe. Zato Vas prosim, da nama daste, česar nama je treba za ženitev«. Na to pismo pošlje oče svojemu sinu pisemce, v katerem piše: »Ljubi sin! V tem Ti pošljem krstni list in pa potrdilo, da še doslej nisi imel žene. Več Vama ni treba za Vaju ženitev«.

Razne stvari.

(Deželni kmetijski urad.) Štajarski deželni odbor misli predlagati dež. zboru na mestu sedanje c. kr. kmetijske družbe ustanoviti dež. kmetijski svet prav tako, kakor smo lani našim bralcem razlagali v nekaterih številkah »Slov. Gospodarja«. Ako dež. zbor ta nasvet vsprejme, treba hode šteti deželi samo za dež. kmetijski urad vsako leto najmanj svoto 5596 fl. Upamo, da so naši dež. poslanci že pripravljeni na razpravo o tej novi sreči, katero nam pripravlja liberalna večina dež. zbora.

(Županstvo.) Mestni zastop v Mariboru je izvolil v soboto, dne 2. januarja g. A. Nagyja, inženjerja južne železnice, sedaj že v tretje za župana, za podžupana pa dr. J. Schmidererja. V mestni svet pa pridejo gg. dr. R. Grögl, zdravnik, dr. F. Lorber, odvetnik, J. Grubič, trgovec in Fr. Svaty, obrtnik. Nemci so vsi, da-si razven podžupana, brž njih nobeden nima kaplje nemške krvi v svojih žilah.

(Občinske doklade.) V Mariborskem okraju je treba obč. doklad v raznih občinah tako-le: Gorski dol 20, Studenci 40, Dobrenje 25, Št. Ilj 20, Bistrica 25, Fram 35, Kamnica 28, Sv. Jurij na Pesnici 28, Gorica 10, Gradišče 10, Gruševa 20, Sv. Jakob na Pesnici 20, Jarenina 15, Jelovec 30, Janški vrh 15, Kaniža 20, Krčevina 10, Gorenje Hoče 15, Spodnje Hoče 20, Rače 25, Sv. Križ 20, Krecenbah 19, Kumen 23, Gorenja Sv. Kunigunda 30, Lembah 25, Digoše 20, Leitersberg 25, Lobnica 30, Loka 20 in Sv. Lovrenc na kor. žel. 40 odstotkov. Za dnes pa bodi na teh občinah do volje! Obstali smo pri najbolj nemško čutečem obč. zastopu, pri tem v Št. Lovrenci na kor. žel. On terja tudi največ obč. doklade.

(Cigani.) Dne 27. novembra 1891 so zajeli v Šmariji pri Jelšah cigansko tolpo, rodbino Antona in Katice Jojen. Pri njej so našli raznih stvari, o katerih se sme reči, da sta jih ukradla na svojem »romanji« iz Gradca skozi Maribor, Celje in Vransko v Ljubljano. V Mariboru pa neki nista imela sreče, da bi vzela kaj »za spominek« s seboj na svoje potovanje.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali čč. gg.: Anton Hajšek, dekan v Slov. Bistrici in Fr. Murkovič, kaplan v Šmartinu pri Slov. Gradci, vsak po 5 fl.; Fr. Šegula, župnik pri sv. Duhu na Ostrem vrhu 2 fl.; J. Greif, lekarnar v Priedoru 1 fl. in posestnik J. Križanič v imenu občine Slavatinske 2 fl.

(»Strike«.) V Zagorju, Trbovljah, Hrastniku in Ostrem pa tudi v Zabukovci pri Celji so delalci v tamošnjih janah za premog ustavili delo. C. kr. okrajno glavarstvo v Celji je poslalo tje vojake, toda doslej še niso dobili dela. In to je pri tacih dogodbah največja sreča.

(Občni zbor.) Bralno društvo pri sv. Andraži v Slov. gor. ima v nedeljo, dne 10. januarja v gostilni g. Josipa Rola svoj občni zbor. Po vspehodu sledi prosta zabava z zabavno tombolo. K obilni vdeležbi vabi goste odbor.

(»Leposlovno bralno društvo«) pri Mali-nedelji ima dne 10. jan. t. l. v učilniških prostorih svoj redni občni zbor s sledečim vspehodu: Sklep računa za l. 1891, volitev novega odbora itd. in razna društvena posvetovanja. Po občnem zboru bode v gostilnici gosp. G. Kosija društvena zabava, pri kateri se bode igrala gledališčna predstava: »Kje je meja«. Pri igri sodelujejo narodni pevci in spretna godba. Začetek je ob 4 uri popoldne. K veselici vsakega uljudno vabi odbor.

(Imenovanje.) Pravoslevec in c. kr. poštni asistent, g. Matevž Vrbnjak je imenovan c. in kr. akcesistom v rezervi za Zagreb in c. kr. poštni praktikant, g. Jernej Korošak je imenovan c. kr. poročnikom v rezervi pri domobranskem Novomeškem bataljonu št. 24 v Ljubljani.

(»Popotnikov koledar«) za slovenske učitelje na leto 1892 je te dni izšel, izdal in vredil ga je M. Nerat, tiskal in založil pa Dragotin Hribar v Celju. Koledar obsega imenik šol. oblastev, učiteljišč, ljudskih šol in učit. obsobja v slovenskih pokrajinah. Cena vezanemu je 1 gld. 35 kr. s pošto vred.

(Kmečka zveza.) Na Koroškem živi kmečka zveza ali kakor se imenuje sama, »bauernbund«. V njej nosi nemškutarija zvonec in v zboru na Rudi blizu Velikovca, dne 28. decembra, so pokazali ti ljudje, da bi Slovence najraje požrli na žlici vode ali tudi — žganja. Pametne besede pa na tem zboru človek ni slišal, da-si je govoril celo dež. poslanec, pragerman Plavec na njem.

(Sejem.) Zadnjo soboto, dne 2. januarja je bilo veliko reči na sejmišči v Mariboru. Največ je bilo, kar se lahko zna, svinjskega blaga. Zanimivo pa je bilo, da je pripeljal tega blaga in sicer 31 svinj nekdo iz Podčetrčka.

Zato je vpregel čvrtirjad, štiri konje, pa mu je potoma hodilo še teško spraviti voz naprej. Kupcev pa to soboto ni prišlo veliko, zato je bila tudi cena na trgu nekaj nižja, kakor o drugih sejnih.

(Roparstvo.) Ker je dalje časa ob ogerski meji pri Radgoni bilo nevarno za imetje, zato je vlada poslala sedaj na pomoč c. kr. žandarmeriji 250 vojakov. More biti se posreči sedaj dobiti drzne roparje v pest.

(Hripa.) Na Kranjskem še imajo več hripe ali kakor se ji pravi po novem, influence, kakor je je pri nas, kajti v Ljubljani so vse ljudske šole zavoljo te bolezni zaprte do dne 17. januarja. Pri nas pa še, hvala Bogu, ni potrebe za to.

(Posojilnice) so pri nas, na Štajarskem, pa tudi na Koroškem zelo potrebne in veseli smo jih, ako se ustanovijo na taci krajih, kjer jih je treba in je za nje dovolje mož, da jih vzdržijo v pravem tiru. Zato pozdravljamo z veseljem novo posojilnico v Ziljski Bistrici na Koroškem. Če kje kedaj, tam je na svojem mestu.

(Posojilo.) Pri zadnjem posojilu štajarske dežele se je izžrebalo število 1166 in 1918, ki se glasite na 1000 fl., potem pa števila 7153, 7742, 8082, 8318 in 8400, ki se glasé na 200 fl. Kdor ima torej katero zadolžnico pod to številko, naj se oglasi za svoje denarje v teku 3 mesecev ali v Gradci, pri dež. davkarji ali pa tudi na Dunaji pri »Boden-Credit-Anstalt«. Ako tega do onih mal ne stori, dobi še sicer svoje denarje, ali do obresti po onem času nima več pravice.

Listič uredništva. G. Fr. K. na P.: Vaše pismo je pretemno in zato ne more priti v našem listu. — Večim drugim: Prav radi, le ostanite pri svoji besedi! — G. S. K. v M.: Ljubo, se ve, da nam bode ljubo. — G. M. J. v L.: Ali ste se vgriznili v prst? Doslej še čakamo.

Loterijne številke.

Gradec 2. januarja 1892: 24, 22, 79, 63, 14
Dunaj » » 62, 8, 53, 2, 21

Zahvala.

Dne 23. decembra l. l. bilo je kaci 170 ubogih učencev in učenk tukajšnje deške in dekliške šole z obleko obdarovanih. Podpisano šolsko vodstvo se torej prav srčno zahvaljuje v svojem ter v imenu učiteljstva in obdarovanih otročičev vsem blagim darovalcem in prijateljem šolske mladine, izlasti pa unim gospém, ki so se trudile z oskrbovanjem vsega, kar je bilo k temu potrebno. Bog plati in blagoslovi blagosrčno dejanje! V Ljutomeru, dne 24. decembra 1891.

Jožef Horvat, šolski voditelj.

Naznanilo.

Ker se čestokrat dogaja, da se meni namenjene, a brez pridjanega krstnega imena adresovane poštné pošiljke dostavljajo gosposdu dru. Eduardu Glantschnigg v Tegetthoff ovih ulicah, iz česar lahko nastanejo razne neprilike — prosim, da naj se meni biagovoljno dopisuje vsekdar s pridevkom natančne adrese.

Dr. Jernej Glančnik,
odvetnik v Mariboru Burggasse.

Izjava.

Občinski sluga v Kostrevnici, g. Inkret Matevž od Martina Bratuše, trgovskega učenca pri g. Alojziju Ogrizku v Kostrevnici, ni nobenih smodk sprejemal.

Valentin Bratuša.

Na prodajo

lepo posestvo v prijaznem Fram-u. Več pové lastnik Franc Divjak v Mariboru, Tegetthoff-ove ulice št. 14. 1—3

Razglas.

Ravnateljstvo c. kr. priv. vzajemne zavarovalnice zoper ogenj v Gradci si usoja p. n. društvenim udom uljudno dati na znanje, da se začne vplačevanje društvenih doneskov za leto 1892 z dnem 1. januarjem 1892 in se vrši tisto tako pri društveni blagajnici v lastni hiši zapisn. št. 18/20, Sackstrasse v Gradci, pri zastopništvu v Celovcu in Ljubljani, kakor tudi pri okrajnih komisarijih.

Naznanja se ob enem, da se po razglasu z dne 5. decembra 1888 št. 12.480, sploh dovoljeni odpustek pri društvenih doneskih p. n. deležnikom, tudi v upravnem letu 1892 v dobro vrajta.

V Gradci, v mesecu januarju 1892.

Ravnateljstvo

c. kr. priv. vzajemne zavarovalnice proti ognju v Gradci.

(Ponatis se ne plačuje.)